

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-03-18
Besvaras senast
2025-03-26 kl. 12.00

Till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2024/25:918 Samiska kvarlevor

Förra veckan nåddes vi av nyheten att det inte blir någon återbegravning under 2025 av de samiska kvarlevorna som grävdes upp och fördes bort från Rounala kyrkogård 1915. Samerna från trakten runt Rounala kommer därmed att behöva fortsätta leva med vetskapen om att deras anhöriga, som blev bortförda vid en gravplundring, ska ligga i kartonger på ett museum i stället för att bli behandlade på det respektfulla sätt som också svenska staten erkänt och beslutat om.

I december 2022 beviljade regeringen att Uppsala universitet får överlämna ett 20-tal samiska kvarlevor till Sametinget för återbegravning, men de gav inga resurser för att möjliggöra begravningen. Dåvarande utbildningsminister Mats Persson (L) uttalade sig så här i samband med beslutet:

”Det känns bra att regeringen nu har beslutat att Uppsala universitet får lämna över dessa kvarlevor till Sametinget så att de kan återbegravas på den ursprungliga viloplatsen. Det samiska folket har historiskt drabbats hårt, bland annat genom de gravplundringar och undersökningar som gjordes för den rasbiologiska forskningen”.

Sametinget hade planerat för en återbegravning i augusti 2024. Budgeten för återbegravningen ligger på 473 000 kronor, vilket Sametinget har ansökt om hos regeringen. ”Det är inte Sametinget som ska betala utan föröversidan som ska stå för kostnaden. Det är en ganska stor process förenat med stora kostnader”, sa Lars-Jonas Johansson, ledamot i Sametingets styrelse till SVT Sápmi i april 2024.

I år har Riksantikvarieämbetet – inte Sametinget – fått en miljon kronor för återbördandeärenden. Men Sametinget, som är en myndighet, kan inte söka om finansiering från den potten. Bidrag kan endast beviljas till ideella föreningar. Men sameföreningarna är små och arbetar ideellt. Att på den korta tiden mellan utlysningen och sista ansökningsdag (mellan 3 mars och 21 mars) hinna med att färdigställa en ansökan är självklart svårt. Att dessutom hinna med att planera och arrangera en värdig ceremoni på bara några månader är också en svår utmaning för små föreningar.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga kulturminister Parisa Liljestrand:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att processen med återbegravningen av de samiska kvarlevorna från Rounala ska kunna genomföras?

.....

Mats Berglund (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch